

Lovforslag nr. L 99. Fremsat den 29. november 1996 af skatteministeren (Carsten Koch)

Forslag

til

Lov om ændring af statsskatteloven, ligningsloven og andre skattelove

(Ændrede regler om skattefri rejsegodtgørelse og ligestilling mellem personer, der udfører offentligt hverv, og ansatte i private virksomheder samt ændring af 60-dages reglen for befordringsgodtgørelse)

§ 1

I lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten (statsskatteloven), som ændret senest ved § 8 i lov nr. 427 af 14. juni 1995, foretages følgende ændring:

1. § 5, *litra d*, ophæves.

§ 2

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbestemt godtgørelse nr. 869 af 15. november 1995, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 488 af 12. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 9, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Godtgørelse, der udbetales af arbejdsgiveren, for udgifter, som lønmodtageren påføres som følge af arbejdet, medregnes ved indkomstopgørelsen. Dette gælder dog ikke godtgørelse for befordringsudgifter omfattet af § 9 B eller for rejseudgifter eller andre merudgifter, der påføres lønmodtageren, fordi lønmodtageren på grund af afstanden mellem bopæl og et midlertidigt arbejdssted ikke har mulighed for at overnatte på sin sædvanlige bopæl, såfremt godtgørelsen ikke overstiger satser, der fastsættes af Ligningsrådet. Ved rejseudgifter forstås merudgifter, der påføres løn-

modtageren, fordi arbejdsgiveren midlertidigt udsender den pågældende til et andet arbejdssted end lønmodtagerens sædvanlige arbejdsplads, når dette medfører, at lønmodtageren ikke har mulighed for at overnatte på sin sædvanlige bopæl. Med hensyn til anvendelsen af Ligningsrådets standardsatser kan et arbejdssted højst anses for midlertidigt i de første 2 måneder, hvis arbejdsstedet er i Danmark, og de første 4 måneder, hvis det er i udlandet. Ligningsrådet kan fastsætte nærmere regler og særlige satser for forskellige erhvervsgrupper. Udbetaler arbejdsgiveren ikke hel eller delvis skattefri godtgørelse, kan fradrag for befordring som nævnt i § 9 B foretages efter § 9 C. Godtgørelsen skal medregnes ved indkomstopgørelsen, hvis den fragår i en forud aftalt bruttoløn. Ligningsrådet kan ikke fastsætte godtgørelsessatser for udgifter til logi. Rejseudgifter eller andre merudgifter kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen, i det omfang de er godtgjort efter 2. pkt.«.

2. § 9, *stk. 8 og 9*, ophæves.

Stk. 10 bliver herefter stk. 8.

3. I § 9 B, *stk. 1, litra a*, indsættes efter »arbejdsdage«: »inden for de forudgående 24 måneder«.

4. I § 33 A, stk. 2, ændres »§ 9, stk. 8, eller statsskattelovens § 5, litra d« til: »eller § 9, stk. 5«.

§ 3

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 8. februar 1996, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 399 af 22. maj 1996, foretages følgende ændring:

1. I § 7, stk. 1, nr. 1, udgår: »uden for området for statsskattelovens § 5 d«.

§ 4

I lov om indskud på etableringskonto, jf. lovbekendtgørelse nr. 921 af 2. december 1993, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 914 af 8. december 1993, foretages følgende ændring:

1. I § 3, stk. 1, 2. pkt., ændres: »bestemmelserne i statsskattelovens § 5 d og« til: »bestemmelsen i«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1997.

Stk. 2. Reglerne i statsskattelovens § 5 d, jf. ligningslovens § 9, stk. 8 og 9, samt de særregler for bestemte erhvervsgrupper, der er fastsat af Ligningsrådet i Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 19 af 31. december 1995 under punkt 5.1 – 5.5, med virkning indtil 1. januar 1997, jf. punkt 6.3, kan dog anvendes indtil 1. januar 1999 i stedet for de regler, der fastsættes af Ligningsrådet i medfør af ligningsloven, som ændret ved denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Rejsegodtgørelse

Lovforslaget går ud på at ophæve de særlige bestemmelser i statsskattelovens § 5 d og ligningslovens § 9, stk. 8 og 9, om rejsegodtgørelse til personer, der udfører offentligt hverv, således at der kommer til at gælde samme regler som for ansatte i private virksomheder.

Lovforslaget skal desuden give mulighed for en samlet politisk stillingtagen til de fremtidige rejsegodtgørelsesregler, bl.a. for så vidt angår de særlige erhvervsgrupper, der er nævnt i pkt. 5.1 – 5.5 i Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 19 af 31. december 1995, som Ligningsrådet har ophævet med virkning fra 1. januar 1997.

Der foreslås desuden en udvidelse og præcisering af det hidtidige rejsebegreb, således at det klart kommer til at fremgå af ligningslovens tekst, i hvilke tilfælde Ligningsrådet har mulighed for at fastsætte standardgodtgørelsessatser og nærmere betingelser for udbetalingerne skattefrit.

For at give arbejdsmarkedets parter mulighed for at indrette sig på de nye regler ved at ændre aftaler om løn- og arbejdsforhold foreslås en overgangsregel, hvorefter Ligningsrådets nugældende særregler i Told- og Skattestyrelsens rejsecirkulære nr. 19 af 31. december 1995, pkt. 5.1 – 5.5, samt statsskattelovens § 5 d, skal kunne anvendes i 1997 og 1998 i stedet for de nye regler.

1. De nuværende regler og godtgørelsessatser

De nuværende regler om rejsegodtgørelse bygger dels på bestemmelsen i statsskattelovens § 5 d samt ligningslovens § 9, stk. 8 og 9 (offentligt hverv) og dels på bestemmelsen i ligningslovens § 9, stk. 5 (andre ansatte).

Efter *statsskattelovens § 5 d* har det hidtil været Finansministeriet, der fastsatte de generelle satser for kost og logi, men der har desuden i de enkelte styrelser, institutioner og kommuner m.v. været fastsat særlige regler på specielle områder.

Efter *ligningslovens § 9, stk. 5*, har Ligningsrådet fastsat nærmere regler og satser gældende for det øv-

rige arbejdsmarked. Ligningsrådet har som hovedregel anvendt Finansministeriets satser for kost og logi, men har fastsat afvigende satser for særlige erhvervsgrupper, som typisk har mindre udgifter end ved egentlige tjenesterejser. Ligningsrådet har fra 1. januar 1997 ophævet disse særregler, således at de pågældende grupper efter dette tidspunkt kun kan få refusion af deres merudgifter eller fradrag mod dokumentation. Disse særregler omfatter fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd, handelsrejsende, langturs- og turistchauffører samt flyselskabernes flyvende personel.

2. Baggrunden for ønsket om nye fælles regler

a. Bestemmelsen i *§ 5 d* er i et vist omfang blevet anvendt til udbetaling af skattefrit godtgørelse på områder, der ikke er forbundet med særlige udgifter. Hertil kommer, at udviklingen i samfundet har medført, at der ikke længere er den samme forskel på offentligt hverv og privat erhvervsvirksomhed som hidtil, og at man ikke længere kan trække en skarp skillelinie mellem de to områder. Det er derfor ikke særlig hensigtsmæssigt at have to forskellige regelsæt.

b. Den omstændighed, at Ligningsrådet har ophævet satserne for *de særlige erhvervsgrupper* fra 1. januar 1997 medførte, at Fremskridtspartiet den 26. marts 1996 fremsatte lovforslag (L 224) om ophævelse af statsskattelovens § 5 d. Formålet var ifølge bemærkningerne at løse langturschaufførernes problemer som følge af Ligningsrådets beslutning. Der var i Folketinget almindelig tilslutning til det synspunkt, at der burde gælde samme regler for alle ansatte uanset ansættelsesstedet. En ophævelse af § 5 d ville imidlertid ikke isoleret set løse problemet for langturschaufførerne. Forslaget blev derfor ikke vedtaget, idet et flertal var enige i, at der var brug for en samlet politisk løsning, men man ønskede at afvente resultatet af det udredningsarbejde, der i forvejen var iværksat i Skatteministeriet, således at man havde en samlet belysning af problematikken i forbindelse med udbetaling af skattefrie godtgørelser, forinden Folketinget tager stilling.

c. Det er ikke i ligningsloven angivet, hvornår man er omfattet af *rejsebegrebet*, eller hvad der skal forstås ved rejseudgifter. Ligningsrådets rejsebegreb bygger oprindeligt på samme synspunkter, som ligger til grund for Finansministeriets rejsegodtgørelse, nemlig at man bør have dækning for de merudgifter på grund af arbejdet, som skyldes, at man af arbejdsgiveren udsendes på tjenesterejser til et andet sted end den normale arbejdsplads. Rejsebegrebet er imidlertid heller ikke udtrykkelig defineret i Ligningsrådets rejsecirkulære, og praksis har ikke været helt entydig. Hertil kommer, at Højesteret i en dom af 30. august 1996 vedrørende en ansat ved Storebæltprojektet har truffet en afgørelse, der går ud over det hidtidige snævre rejsebegreb. Efter Højesterets dom er man ikke udelukket fra at få rejsegodtgørelse, alene fordi man er ansat direkte på den pågældende arbejdsplads. Der er således behov for i loven at fastsætte en mere præcis definition af hvilke udgifter, der er omfattet af det område, hvor Ligningsrådet kan fastsætte standardgodtgørelsessatser.

3. De fremtidige regler

a. Rejsebegrebet – rejseudgifter

Den tidligere varierende praksis og Højesterets dom viser, at det er meget vanskeligt i praksis at operere med et krav om, at det er en forudsætning for at være på rejse, at den pågældende udsendes fra den »normale« arbejdsplads. I mange situationer vil dette kriterium heller ikke i praksis kunne benyttes til at udskille de personer, der påføres større udgifter end andre, på en arbejdsplads. Rejsebegrebet kan således ikke begrænses til tilfælde, hvor en lønmodtager f.eks. midlertidigt udsendes fra sit kontor i Danmark til et møde i udlandet eller af arbejdsgiveren udsendes fra et værksted i Jylland til en byggeplads på Sjælland.

Det foreslås derfor, at kravet om, at der skal være tale om udsendelse fra en arbejdsplads til en anden arbejdsplads fuldstændig opgives, således at Ligningsrådets adgang til at fastsætte standardsatser for godtgørelsen som udgangspunkt kommer til at omfatte:

Alle lønmodtagere, der påføres merudgifter, fordi lønmodtageren på grund af afstanden mellem bopæl og arbejdssted ikke har mulighed for at overnatte på den sædvanlige bopæl.

Denne afgrænsning medfører en udvidelse i forhold til det snævre tjenesterejsebegreb. De erhvervsgrupper, der typisk har mindre udgifter og tidligere var omfattet af Ligningsrådets særregler, vil derfor blive omfattet af de almindelige rejsesatser, hvis der ikke fastsættes nye særregler.

b. De særlige erhvervsgrupper

For at sikre, at Ligningsrådet har mulighed for at tage hensyn til særlige forhold og til udviklingen i samfundet, foreslås det, at Ligningsrådet skal kunne fastsætte *særlige regler og satser* for forskellige erhvervsgrupper. Ligningsrådet bør også have mulighed for at undlade at fastsætte en standardsats for erhvervsgrupper, der i praksis ikke påføres merudgifter af betydning, eller som har så varierende udgifter, at det ikke er muligt at fastsætte en fælles sats. Hvis en gruppe er undtaget fra den almindelige sats og ikke er omfattet af en særlig sats, kan eventuelle merudgifter kun godtgøres skattefrit af arbejdsgiveren som refusion af de faktiske udgifter eller fratrækkes ved indkomstopgørelsen mod dokumentation af deres størrelse. Ligningsrådet bør endvidere have mulighed for at fastsætte satser, der er højere eller lavere end den almindelige standardsats, hvis der er behov for dette. Skatteministeriet vil dog tilstræbe i indstillingen til Ligningsrådet at foreslå så få satser og så enkle regler som muligt.

c. Midlertidighed

I det tidligere rejsebegreb var det en forudsætning, at der var tale om et midlertidigt arbejde et andet sted. Efter en vis tid bliver forholdene permanente, så man stort set kan undgå merudgifter. Hverken den nuværende lovbestemmelse eller cirkulæret indeholder dog nogen angivelse af, hvor lang tid, der kunne være tale om. Der bør derfor fastsættes en *tidsbegrænsning i loven*, således at der derefter kun kan udbetales skattefri refusion imod dokumentation af de faktiske merudgifter. Det foreslås, at tidsbegrænsningen fastsættes til 2 måneder for midlertidige arbejdssteder i Danmark og 4 måneder i udlandet.

En sådan tidsbegrænsning vil næppe have særlig betydning for egentlige tjenesterejser, som normalt er af kortere varighed. Hvis det fra begyndelsen er klart, at der er tale om en permanent arbejdsplads for den pågældende, kan der ikke udbetales skattefri rejsegodtgørelse. I andre tilfælde vil reglen medføre, at den skattefri godtgørelse må ophøre, når perioden er udløbet, uden at det er nødvendigt at afgøre, om arbejdsstedet er blevet permanent. Med en fast tidsgrænse kan det bedre accepteres, at den ansatte og arbejdsgiveren i nogle tilfælde har mulighed for at omdanne skattepligtig løn til skattefri godtgørelse, da det kun kan ske i en begrænset periode. Efter udløb af tidsgrænsen kan der kun blive tale om skattefri refusion af faktiske merudgifter eller evt. fradrag for dobbelt husførelse.

d. Fradragsretten

Det er et almindeligt skatteretligt princip, at udgifter, der påføres lønmodtageren som en direkte følge af arbejdet, principielt bør afholdes af arbejdsgiveren, da det er rent erhvervsmæssige udgifter. Personer, der er omfattet af funktionærloven, har ifølge lovens § 9 krav på, at udgifter til rejse, ophold uden for hjemstedet o.lign. bæres af arbejdsgiveren.

Efter Ligningsrådets regler er der imidlertid efter de nuværende regler mulighed for at fratække en difference i de godtgørelsesberettigede udgifter, som faktisk ikke blev dækket af en udbetalt godtgørelse, ligesom der er mulighed for at fratække hele beløbet, når der slet ikke udbetales nogen godtgørelse. Hvis arbejdsgiveren f.eks. skønsmæssigt har udbetalt et beløb, der er mindre end standardsatsen, har lønmodtageren hidtil kunnet fratække differencen op til standardbeløbet.

Det foreslås, at det også fremover af lovbestemmelsen fremgår, at der er mulighed for at fratække differencen mellem satserne, og hvad der faktisk er udbetalt.

e. Overnatning/éndagsrejser

Den foreslåede nye »rejsedefinition« forudsætter som nævnt, at det er nødvendigt at overnatte uden for den sædvanlige bopæl.

Dette indebærer, at den tidligere mulighed for at fastsætte satser for »éndagsrejser« bortfalder. Finansministeriets rejsesatser gælder kun for rejser med overnatning, men Ligningsrådets cirkulære har generelle satser for »rejser«, der varer mindst 5 timer og strækker sig mere end 8 km fra arbejdsstedet. Ligningsrådet har desuden fastsat særregler, der hverken er betinget af overnatning eller af kravet om mindst 5 timers fravær, for fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd, handelsrejsende, langturschauffører og flyselskabernes flyvende personel. Der er desuden fastsat en særregel for turistchauffører, som dog er betinget af overnatning. Ligningsrådet har som nævnt ophævet disse særregler med virkning fra 1. januar 1997.

I statsskattelovens § 5 d er der desuden mulighed for at fastsætte satser for »rejser« uden for hjemstedskommunen.

Der er i dag ikke særligt behov for en standardiseret rejsegodtgørelse på disse områder, da rejser uden overnatning næppe indebærer merudgifter af betydning, når man ser bort fra befordringsudgiften, der kan betales af arbejdsgiveren eller godtgøres skattefrit efter ligningslovens § 9 B, og eventuelle yderligere merudgifter kan refunderes efter dokumentation. Desuden vil merudgifter på endagsrejser variere i en

sådan grad, at det næppe er muligt at fastsætte en nogenlunde dækkende standardsats.

Kravet om overnatning medfører en betydelig forenkling af reglerne. Hvis der ikke kræves overnatning, er det meget vanskeligt at fastsætte et nogenlunde præcist rejseregulering og fastlægge grænser for, hvornår lønmodtagere med skiftende arbejdspladser, flere samtidige arbejdspladser, langt til arbejde eller kørsel i arbejds medfør, er omfattet af rejsereglerne.

f. Udgift til logi

Finansministeriet har hidtil fastsat en særlig godtgørelsessats for udgift til logi, nemlig det såkaldte nattillæg, og en tilsvarende sats fastsættes af Ligningsrådet. Satsen ved overnatning i udlandet svarer til 1/3 af det hoteldispositionsbeløb, som Finansministeriet har fastsat for det pågældende land.

Hoteldispositionsbeløbet er det maksimale beløb, som statens ansatte kan få godtgjort efter regning ved overnatning, f.eks. på hotel.

Godtgørelsessatsen for logi benyttes formentlig sjældent i praksis, da den normalt ikke giver fuld dækning, hvis der er tale om egentlige udgifter til overnatning. Udgifter til logi dækkes sædvanligvis efter regning, og det er desuden meget vanskeligt at fastsætte en standardsats, der i de fleste tilfælde er passende. Dertil varierer udgiften for meget afhængig af, om der overnattes på hotel, pensionat, vandrerhjem eller i camping- eller skurvogn eller telt.

Det foreslås derfor, at der ikke skal være nogen standardgodtgørelsessats for udgiften til logi. Man vil altid kunne få dokumentation for logiudgiften, og det fulde beløb er en merudgift for den pågældende.

Udgiften bør derfor refunderes med det faktiske beløb af arbejdsgiveren eller fratrækkes med dette beløb ved indkomstopgørelsen. Godtgørelsens størrelse vil derved variere i takt med standarden for det valgte logi.

g. Ikrafttrædelses- og overgangsregler

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 1997, og at de nye regler som udgangspunkt skal have virkning fra denne dato.

Som en overgangsordning foreslås det dog, at de nugældende særregler for bestemte erhvervsgrupper skal kunne anvendes i 1997 og 1998 i stedet for de nye regler. Derved får arbejdsmarkedets parter mulighed for at indrette sig på de nye regler ved at foretage de fornødne ændringer i deres aftaler om løn- og arbejdsforhold. Overgangsreglen medfører, at ordninger, der omfattes af statsskattelovens § 5 d samt Ligningsrådets regler for de særlige erhvervs-

grupper i Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 19 af 31. december 1995, pkt. 5.1 – 5.5, som Ligningsrådet ellers har besluttet at ophæve pr. 1. januar 1997, fortsat kan anvendes i nævnte to år i stedet for de nye regler. Særreglerne i cirkulæret vedrører fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd, handelsrejsende, langturschauffører, turistchauffører og flylskabernes flyvende personel.

De grupper, der er omfattet af den foreslåede overgangsordning, kan i 1997 og 1998 vælge at få skattefri godtgørelse eller et tilsvarende fradrag efter følgende nugældende satser:

Fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd

75 kr. ved møder under 4 timer mindst 8 km fra arbejdsstedet.

150 kr. ved møder over 4 timer mindst 8 km fra arbejdsstedet.

Handelsrejsende

Omfatter ansatte, der udelukkende har salgsoptagende arbejde, og som har mindst 100 rejsedage om året, hvor de kører mindst 100 km pr. rejsedag.

50 kr. pr. rejsedag (med mindst 100 km kørsel).

Langturschauffører

150 kr. pr. rejsedag (uafbrudt rejsetid mindst 20 timer).

Turistchauffører

44 kr. pr. døgn med overnatning i Danmark.

80 kr. pr. døgn med overnatning i udlandet.

Flypersonale

10,50 kr. pr. time ved rejser i Danmark eller udlandet uden overnatning.

139,50 kr. pr. døgn for logi ved rejse i Danmark med overnatning.

251,70 kr. pr. døgn + 10,50 kr. pr. tilsluttet time for fortlæring ved rejse i Danmark.

Ligningsrådets 1988-satser for det pågældende land med tillæg af 30 pct. ved rejse med overnatning i udlandet.

Offentlige hverv

Godtgørelsesordninger efter statsskattelovens § 5, litra d, kan fortsat benyttes i 1997 og 1998.

Når overgangsperioden er udløbet

Fra 1. januar 1999 kan de pågældende særlige grupper kun benytte de nye regler, og Ligningsrådet skal efter forslaget kun kunne fastsætte standard-

godtgørelsessatser, når der er tale om overnatning. Det er derfor ikke muligt at fastsætte satser som de nuværende satser for fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd samt for handelsrejsende, da satserne ikke er betinget af overnatning. Hvis de handelsrejsende og tillidsmændene overnatter, kan de få godtgørelse eller fradrag efter Ligningsrådets (Finansministeriets) almindelige satser ligesom alle andre, der overnatter på grund af arbejdet.

De øvrige grupper kan også kun få standardgodtgørelse for rejser med overnatning.

Skatteministeriets indstilling til Ligningsrådets fremtidige satser er omtalt nedenfor under punkt 4.

Handelsrejsende, der ikke overnatter, vil således ikke kunne få nogen standardgodtgørelse efter reglerne om rejsegodtgørelse m.v., når overgangsperioden er udløbet. De har i princippet mulighed for at få refunderet deres faktiske udgifter af arbejdsgiverne. Dette kan imidlertid være vanskeligt i tilfælde, hvor de repræsenterer flere forskellige arbejdsgivere. I sådanne tilfælde, hvor det kan være vanskeligt at afgøre, hvem der skal betale udgifterne, er der med hensyn til *befordringsgodtgørelse* indført en regel i ligningslovens § 9 B, stk. 3, som giver mulighed for at foretage fradrag i stedet for at modtage godtgørelse. Der kan muligvis blive behov for efter udløbet af overgangsperioden at indføre en lignende ordning med en fradragssats for andre udgifter end befordringsudgifter.

4. De fremtidige standardsatser

Skatteministeriet agter at indstille til Ligningsrådet, at der fastsættes almindelige standardsatser, der svarer til *Finansministeriets satser*, som også har dannet grundlag for Ligningsrådets nuværende regler. Det fælles regelsæt skal således ikke medføre, at Finansministeriet ophører med at fastsætte satser.

Finansministeriet fastsætter dagpengesatser, der skal dække måltider samt et restbeløb til småfor nødheder. Der foretages fradrag i satserne for kost, der modtages vederlagsfrit. Hvis alle måltider modtages, kan der kun skattefrit udbetales det restbeløb, der skal dække småfor nødheder. Dette beløb udgør normalt 25 pct. af det fulde dagpengebeløb.

Adgangen til at modtage et skattefrit nattillæg ophører.

Skatteministeriet agter desuden at indstille til Ligningsrådet, at de almindelige standardsatser skal gælde for alle bortset fra de særlige erhvervsgrupper, der har atypiske forhold eller i forvejen er kompenseret i kraft af andre ordninger. Disse grupper skal kun kunne anvende en standardsats, hvis der fastsættes en særlig standardsats.

Sigtet med de ændrede regler er at skabe ensartethed såvel for offentligt ansatte i forhold til privat ansatte som for de respektive faggrupper med rejseaktivitet indbyrdes.

Reglerne skal tilstræbe at give arbejdsgiverne adgang til at yde de ansatte skattefri godtgørelse for de meromkostninger, der er knyttet til at være på rejse.

En ligestilling mellem de enkelte faggrupper forudsætter således, at der ved udmålingen af satserne for de skattefri godtgørelser tages hensyn til de forskelle, der afspejler sig i de enkelte faggruppers form for rejseaktivitet.

En forskel består i, at rejsernes varighed varierer. Når rejsens tidsmæssige udstrækning overstiger en vis længde, må arbejdstageren antages at have muligheder for at etablere sig således, at der ikke kan formodes at være nævneværdige meromkostninger knyttet til udeopholdet. Dette er baggrunden for forslaget om, at udlandsophold ud over 4 måneder og indenlands ophold udover 2 måneder ikke berettiger til yderligere skattefri godtgørelser, idet opholdet herefter må sidestilles med permanent ophold.

En anden forskel består i de faciliteter, den rejsende er forsynet med under rejsen. Er den pågældende henvist til hotelophold, vil der således – udover selve udgiften til logi – være særlige meromkostninger knyttet til f.eks. forplejning. Har den pågældende derimod eksempelvis en lastbil, en campingvogn eller en skurvogn til rådighed, er mulighederne for selv at tilvejebringe billigere forplejningsmuligheder større end ved hotelophold.

Specielt for langturschaufførers vedkommende gælder det således dels, at rejserne alene er af relativt kort varighed, hvorfor mulighederne for at etablere sig mere varigt med heraf følgende mindre udgifter ikke eksisterer. Dels er det et karakteristikum ved chaufførernes rejser, at de har mulighed for ophold m.v. i lastbilen.

Langturschaufførerne vil således ikke være omfattet af reglerne om bortfald af de skattefri godtgørelser ved lange rejseophold. På den anden side skal der ved fastsættelsen af satsen for godtgørelsen tages hensyn til de muligheder, der er for fortæring og ophold m.v. i lastbilen. Muligheder som ikke findes for ansatte, der under rejsen opholder sig på hotel.

Efter de foreliggende oplysninger må det antages, at langturschaufførerne trods disse faciliteter fortsat vil have meromkostninger som følge af rejsen.

Ud fra et samlet skøn, hvor tillige indgår, at den hidtidige sats for langturschauffører ikke har været pristalsreguleret siden 1985, lægges der i forslaget op til, at Ligningsrådet fastsætter godtgørelsens størrelse til 250 kr. pr. døgn i udlandet. Det vil endvidere blive indstillet til Ligningsrådet, at der skal være ens-

artethed med hensyn til pristalsregulering af de forskellige satser.

Skatteministeriet vil på dette grundlag indstille følgende satser og nærmere regler til Ligningsrådets vedtagelse:

Almindelige standardsatser (Finansministeriets satser):

Kost og småforødenheder: Finansministeriets satser i det pågældende land (10,50 kr. pr. time 251,70 kr. pr. døgn i Danmark) i højst 2 henholdsvis 4 måneder.

Reduktion for fri kost efter Finansministeriets regler.

Det er en forudsætning såvel for skattefri godtgørelse som for fradrag, at de pågældende udgifter ikke samtidig afholdes af arbejdsgiveren.

Ved reduktion af satserne for kost kan der dog gives godtgørelse for den andel, der skal dække småforødenheder.

For følgende grupper kan de almindelige standardsatser ikke benyttes. Der kan kun udbetales standardgodtgørelse, hvis de er omfattet af en af de særlige standardsatser:

Personer, hvis arbejde består i at transportere andre personer, varer eller gods, er påmønstret skibe (herunder fiskefartøjer), arbejder på luftfartøjer, i fartøjer og installationer, der anvendes i tilknytning til efterforskning og udnyttelse af naturforekomster, modtager ydelser efter ligningslovens § 7 r eller § 7 K eller aftjener værnepligt.

Særlige standardsatser:

Langturschauffører

Til dækning af merudgifter uden tidsbegrænsning:

Ture med kørsel udelukkende i Danmark: 200 kr. pr. døgn.

Ture med kørsel både i Danmark og i udlandet: 250 kr. pr. døgn.

Turistchauffører

Til dækning af merudgifter uden tidsbegrænsning:

Ture med kørsel udelukkende i Danmark: 75 kr. pr. døgn.

Ture med kørsel både i Danmark og i udlandet: 150 kr. pr. døgn.

Flyelskabernes flyvende personel

Almindelige standardsatser.

I et bilag til lovforslaget er for en række erhvervsgrupper vist en sammenligning mellem de nuværende satser for maksimal skattefri godtgørelse, over-

gangsreglen og de satser, som efter forslaget vil blive indstillet til Ligningsrådet. Sammenligningen er foretaget for en rejse på 1 døgn med overnatning i Danmark henholdsvis i Tyskland, samt for en rejse uden overnatning i Danmark med en varighed på 8 timer.

Befordringsgodtgørelse (60-dages reglen)

Efter ligningslovens § 9, stk. 5, 2. pkt., kan en arbejdsgiver udbetale skattefri godtgørelse til en lønmodtager for befordringsudgifter, der er omfattet af § 9 B.

Bestemmelsen omfatter bl.a. udgifter til befordring mellem sædvanlig bopæl og arbejdsplads i indtil 60 arbejdsdage jf. § 9 B, stk. 1, litra a. Det fremgår desuden af § 9 B, stk. 2, at der påbegyndes en ny 60-dages periode, når der er forløbet 60 på hinanden følgende arbejdsdage, efter at lønmodtageren sidst har været på den pågældende arbejdsplads.

Den gældende regel er uden tidsbegrænsning i den forstand, at en lønmodtager, der har modtaget skattefri befordringsgodtgørelse til eller fra en bestemt arbejdsplads i 60 arbejdsdage, uanset hvor lang tid der går, ikke kan få godtgørelse igen, hvis arbejdspladsen besøges med kortere mellemrum end 60 arbejdsdage. Det kan desuden være flere år, inden den pågældende sammenlagt har været på den pågældende arbejdsplads i alt 60 arbejdsdage. I sådanne situationer kan det være nødvendigt at gå meget langt tilbage i tiden for at afgøre, om betingelserne for at udbetale skattefri godtgørelse er til stede.

Det foreslås derfor at ændre reglen, så der kan udbetales skattefri godtgørelse, når lønmodtageren inden for de sidste 24 måneder sammenlagt højst har været 60 arbejdsdage på den pågældende arbejdsplads. Dette indebærer en administrativ lettelse både for arbejdsgiveren og lønmodtageren, da det kun bliver nødvendigt at gå 2 år tilbage i tiden for at se, om betingelserne er opfyldt.

Provenumæssige konsekvenser

Der foreligger ikke dækkende statistiske oplysninger, der gør det muligt at foretage et underbygget skøn over lovforslagets samlede provenumæssige konsekvenser. De provenumæssige konsekvenser vil i vidt omfang afhænge af hvordan lønmodtagere, der berøres af lovforslaget, samt deres arbejdsgivere evt. vil ændre adfærd.

Ændringen af 60-dages reglen vedr. erhvervsmæssig befordring, hvorefter der maksimalt skal holdes regnskab med de 60 dage på samme arbejdssted i op til 2 år, er primært begrundet i forenklingshensynet

og skønnes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

Provenuskønnen i det følgende er målt i forhold til det gældende regelsæt for 1996, herunder Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 19 af 31. december 1995. De foreslåede overgangsregler indebærer, at den del af provenuvirkningen, der vedrører statsskattelovens § 5 d og særreglerne, udskydes til 1999.

Lovforslagets ændring af rejsebegrebet, således at der fremover kun kan ydes godtgørelse efter Ligningsrådets satser ved rejser af mindst et døgn varighed med overnatning og endvidere højst i op til 2/4 måneder på samme arbejdsplads, medfører en begrænsning af skattefri udbetalinger eller fradrag. Begrænsningen omfatter en række faggrupper, der varetager arbejde for arbejdsgiveren udenfor den normale arbejdsplads, der ikke nødvendiggør en overnatning eller har en varighed af over 2/4 måneder, og hvor der ikke kan fremvises dokumentation for reelle merudgifter ved arbejdet. Faggrupperne omfatter eksempelvis arbejdere ved længerevarende anlægsprojekter, montører og andre, der arbejder og rejser under tilsvarende forhold.

Endvidere ophæves den del af rejsegodtgørelsen, der dækker merudgifter vedr. logi.

Denne del af lovforslaget skønnes med stor usikkerhed at kunne medføre et umiddelbart merprovenu, der skønnes til i størrelsesordenen 45 mill. kr. årligt.

Afskaffelsen af godtgørelser, der udbetales med hjemmel i statsskattelovens § 5 d vil i første række have betydning for ansatte i DSB og Forsvaret, der har fået udbetalt godtgørelse i form af kørepenge, sejlpenge o.lign. For disse to grupper skønnes afskaffelsen af statsskattelovens § 5 d umiddelbart at betyde, at godtgørelser svarende til ca. 65 mill. kr. årligt, der ikke modsvares af merudgifter ved rejserne, enten bortfalder eller kommer til beskætning. Hertil kommer beløb vedr. bl.a. Hjemmeværnet, Beredskabsstyrelsen og folkevalgte i kommunerne m.fl., som det ikke er muligt at skønne nærmere over.

Ligningsrådet har med virkning fra 1. januar 1997 ophævet adgangen til at give skattefri godtgørelser til særlige erhvervsgrupper, der omfatter flypersonale, handelsrejsende, fagforbundenes funktionærer og tillidsfolk samt langturs- og turistchauffører. Efter lovforslaget gives Ligningsrådet adgang til at fastsætte særlige standardsatser for skattefri godtgørelse for f.eks. langturs- og turistchauffører og flypersonale, i det omfang disse har overnatning i forbindelse med rejsen.

Handelsrejsendes mulighed for skattefri godtgørelse/fradrag efter Ligningsrådets sats på rejsedage,

der ikke har omfattet overnatning, bortfalder med forslaget. Der vil således fremover ved rejser under ét døgn varighed alene kunne foretages fradrag for dokumenterede merudgifter.

Danske Sælgere har oplyst, at deres medlemmer skønsmæssigt samlet har været berettigede til godtgørelser/fradrag på i størrelsesordenen ca. 200 mill. kr. Det er vanskeligt at skønne over størrelsen af de fradrag eller godtgørelser for rejser, der ikke modsvares af reelle merudgifter, og som derfor bortfalder med forslaget. Antagelig vil der være tale om forholdsvis begrænsede beløb, således at merprovenuet fra denne erhvervsgruppe vil være begrænset.

For flypersonale foreslås statens satser for rejser med overnatning anvendt, hvilket vil betyde godtgørelse på niveau med eller lidt under, hvad der kunne opnås efter cirkulæret. For fagforbundenes funktionærer bortfalder de hidtidige godtgørelser vedr. møder.

Langturschauffører vil få forøget den daglige godtgørelse med 100 kr. i udlandet og med 50 kr. i Danmark. Turistchaufførers godtgørelse ved rejser med overnatning vil tilsvarende forøges med 70 kr. i udlandet og med 31 kr. i Danmark.

Hvis det forudsættes, at de skattefri godtgørelser er en del af aflønningen, bliver der tale om, at en større del af aflønningen bliver skattefri med provenutab til følge. For langturs- og turistchauffører set under ét skønnes forslaget med stor usikkerhed at medføre et provenutab på ca. 55 mill. kr.

Alt i alt vil lovforslaget fra 1999 umiddelbart medføre et merprovenu, der med meget stor usikkerhed kan skønnes til i størrelsesordenen 45 mill. kr. årligt. Heraf vedrører ca. halvdelen kommunerne.

Overgangsreglerne medfører dog, at der stort set bliver tale om en udskydelse i to år af den del af merprovenuet, der vedrører statsskattelovens § 5 d og særreglerne. Forslaget skønnes derfor med stor usikkerhed at medføre et provenutab i 1997 og 1998 på ca. 10 mill. kr. Heraf vedrører ca. halvdelen kommunerne.

For finansåret 1997 skønnes forslaget at medføre et provenutab på ca. 5 mill. kr.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Lovforslagets tilstræbte forenkling og præcisering af reglerne på området skønnes alt i alt at have gunstige erhvervsøkonomiske konsekvenser. Dette skyldes bl.a., at der med lovforslaget skabes ensartede regler for offentligt og privat ansatte med hensyn til rejsegodtgørelse m.v., hvilket medfører større gennemskuelig med hensyn til den reelle aflønning af forskellige erhvervsgrupper.

Endvidere sikrer lovforslaget, at Ligningsrådet fortsat kan fastlægge nærmere kriterier og standardgodtgørelsessatser for arbejdsområder, hvor merudgifterne ved rejser med overnatning ikke eller kun vanskeligt kan opgøres nøjagtigt.

Miljømæssige konsekvenser og EU-retlige aspekter

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter bestemmelsen i statsskattelovens § 5, litra d, skal dagpenge og rejsegodtgørelser ikke medregnes til indkomsten, når der er tale om udførelse af offentlige hverv, der gør det nødvendigt for den pågældende at tage ophold uden for hjemstedskommunen. For ansatte i private virksomheder kan der udbetales skattefri rejsegodtgørelse efter reglerne i ligningslovens § 9, stk. 5 -7, efter satser, der fastsættes af Ligningsrådet. Forslaget medfører, at de særlige regler for personer, der udfører offentligt hverv, bortfalder, således at både offentligt ansatte og ansatte i private virksomheder bliver omfattet af bestemmelserne i ligningslovens § 9, stk. 5 - 7.

Til § 2

Til nr. 1

Der kan være behov for, at Ligningsrådet kan fastsætte standardsatser, som under nærmere betingelser kan anvendes for andre af arbejdet påførte merudgifter end befodringsudgifter og udgifter ved egentlige tjenesterejser. Ændringen medfører, at Ligningsrådet også får hjemmel til at fastsætte sådanne satser for lønmodtagere, der påføres merudgifter, der ikke er omfattet af begreberne befodrings- og rejseudgifter, men - ligesom rejseudgifter - følger af, at arbejdet gør det nødvendigt for lønmodtageren at overnatte på et andet sted, end den sædvanlige bopæl. Begrebet rejseudgifter omfatter kun de tilfælde, hvor den ansatte udsendes fra et arbejdssted til et andet.

Ændringen giver fortsat Ligningsrådet mulighed for at fastsætte satser og nærmere regler bl. a. for nogle særlige erhvervsgrupper, som uden at være på egentlig rejse har merudgifter, der hidtil efter Lig-

ningsrådets regler har kunnet godtgøres af arbejdsgiveren efter andre sats end rejsesatserne. Bestemmelsen giver desuden Ligningsrådet mulighed for eventuelt at undlade at fastsætte en standardsats for erhvervsgrupper, der i praksis ikke påføres merudgifter af betydning, eller som har så varierende merudgifter, at det ikke er muligt at fastsætte en nogenlunde dækkende generel sats. Virkningen heraf er i givet fald, at der kun kan opnås dækning for eventuelle merudgifter ved en skattefri refusion fra arbejdsgiveren af de faktiske udgifter, eller de faktiske udgifter kan fradrages ved indkomstopgørelsen. Hvis en erhvervsgruppe har ensartede merudgifter, men udgifterne er mindre eller større end sædvanlige rejseudgifter, kan Ligningsrådet fastsætte standardsatser, der er lavere eller højere end de generelle sats.

Det er imidlertid Skatteministeriets hensigt at foreslå så få sats og så enkle regler som muligt i indstillingerne til Ligningsrådet.

I Ligningsrådets nuværende anvisning er der foruden for egentlige rejser fastsat standardgodtgørelsessatser for merudgifter i forbindelse med »rejser« og møder, der er så kortvarige, at de ikke gør det nødvendigt at overnatte uden for den sædvanlige bopæl. Finansministeriet har tidligere også fastsat sådanne sats for tjenesterejser uden overnatning, men er ophørt hermed, idet møder og lignende uden for arbejdsstedet efter nutidens forhold normalt ikke medfører andre merudgifter end transportudgiften. Denne udgift kan godtgøres ved refusion af de faktiske udgifter eller med standardgodtgørelse efter 60-dages reglen i ligningslovens § 9 B, og eventuelle andre merudgifter kan godtgøres som refusion efter dokumentation af de faktiske udgifter.

Da det desuden er hensigten med lovforslaget at skabe ligestilling mellem offentligt ansatte og ansatte i private virksomheder, foreslås det, at Ligningsrådets mulighed for at fastsætte standardgodtgørelsessatser også begrænses, så den svarer til Finansministeriets regelsæt, og dermed kun omfatter »rejser« med overnatning uden for den sædvanlige bopæl.

Ved ændringen fastlægges definitionen af rejseudgifter direkte i loven. Definitionen har hidtil kun indirekte været fastlagt i cirkulæret om skattefri rejse- og befordringsgodtgørelse, og praksis har ikke været helt entydig, jf. Højesterets dom vedrørende en ansat ved Storebæltprojektet af 30. august 1996.

Ved ændringen fastsættes det udtrykkeligt, at en rejse forudsætter, at lønmodtageren skal være udsendt af arbejdsgiveren fra den normale arbejdsplads, og at udsendelsen medfører, at lønmodtageren må overnatte uden for sin sædvanlige bopæl.

Det er desuden ligesom hidtil en betingelse, at udsendelsen er midlertidig. Hvis det fra starten er klart,

at udsendelsen skal være varig, er der ikke tale om en rejse, men om en forflyttelse, ligesom det ophører at være en rejse, hvis udsendelsen senere må anses for varig. Hensigten med standardsatserne er at give arbejdsgiveren mulighed for uden skattemæssig virkning for lønmodtageren at dække de typiske merudgifter til kost og småfornødenheder, som følger med opholdet på et nyt sted, hvor lønmodtageren ikke kender de nærmere forhold incl. indkøbs- og besparelsesmuligheder. Et sådant kendskab opnås først efter en periode.

Efter denne periode bliver der normalt ikke tale om merudgifter, idet lønmodtagerens muligheder for at opnå besparelser og mere permanente løsninger må formodes i det væsentlige at svare til de muligheder, man har under varigt ophold. Det er derfor hensigtsmæssigt i loven at fastlægge en grænse for, hvornår et midlertidigt ophold må anses for så langvarigt, at der efter dette tidspunkt hverken kan udbetales skattefri godtgørelse eller foretages fradrag efter Ligningsrådets sats. Der er dog også efter dette tidspunkt mulighed for, at arbejdsgiveren skattefrit kan refundere dokumenterede merudgifter, som arbejdet har medført. Der kan desuden være mulighed for at fratække de faktiske udgifter eller at tage fradrag for dobbelt husførelse, hvis betingelserne herfor iøvrigt er til stede. I forslaget fastsættes tidsbegrænsningen til de første 2 måneder, hvis det midlertidige arbejdssted er i Danmark, og de første 4 måneder, hvis arbejdsstedet er i udlandet. Tidsfristen begynder at løbe fra lovens ikrafttræden den 1. januar 1997. Fristen skal gælde både for de egentlige tjenesterejser og for de tilfælde, hvor lønmodtageren for tiden ikke har andre ansættelsessteder.

I situationer, hvor der slet ikke udbetales en skattefri godtgørelse eller en mindre godtgørelse end Ligningsrådets sats, medfører forslaget, at der kan foretages fradrag med differencen op til godtgørelsessatsen, hvis lønmodtageren ikke vælger at fratække de dokumenterede faktiske merudgifter.

Det foreslås endvidere, at der ikke skal fastsættes en godtgørelsessats for udgift til logi. Egentlige udgifter hertil dækkes normalt efter regning, og godtgørelsessatsen benyttes kun, når udgiften er så lav, at man opnår en højere godtgørelse end udgiften. Man kan altid få dokumentation, hvis der er en logiudgift, og denne udgift bør dækkes af arbejdsgiveren efter regning. Man opnår dermed, at godtgørelsen kommer til at svare bedre til standarden for det fornødne logi.

Til nr. 2

Ændringsforslaget hænger sammen med forslaget i § 1, nr. 1, idet de bestemmelser, der foreslås ophæ-

vet, indeholder en nærmere angivelse af den personkreds, der er omfattet af statsskattelovens § 5, litra d.

Til nr. 3

Efter den gældende regel i lovens § 9 B kan der udbetales skattefri befordringsgodtgørelse i de første 60 dage på en arbejdsplads. Der kan derefter først påbegyndes en ny 60-dages periode, når der er forløbet en sammenhængende periode på 60 arbejdsdage, hvor lønmodtageren ikke har været på den pågældende arbejdsplads.

I tilfælde, hvor en lønmodtager f. eks. besøger det samme arbejdssted regelmæssigt ca. hver 7. uge, kan der gå mange år, før 60-dages grænsen overskrides. Det kan således være nødvendigt at gå langt tilbage i tiden for at konstatere, om dette er tilfældet, og om der evt. på et tidspunkt har været en sammenhængende periode på mindst 60 dage på en anden arbejdsplads.

Efter ændringsforslaget kan der udbetales skattefri befordringsgodtgørelse, forudsat at 60-dages perioden ikke overskrides, når der regnes 24 måneder tilbage. Det bliver således kun nødvendigt at gemme oplysningerne i 2 år for at se, om betingelserne er opfyldt.

Til nr. 4

Ændringsforslaget er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 1, om ophævelse af statsskattelovens § 5 d.

Til § 3

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændrings-

forslaget i § 1, nr. 1. Ændringen medfører, at både offentlige og private arbejdsgivere skal foretage indberetning til de statslige told- og skattemyndigheder om beløb, der i forbindelse med udbetaling af A-indkomst ydes til godtgørelse for udgifter, lønmodtageren påføres som følge af arbejdet, uanset om beløbet efter ligningslovens § 9, stk. 5, er skattefrit for modtageren.

Til § 4

Ændringsforslaget er en konsekvens af forslaget i § 1, nr. 1.

Til § 5

Til stk. 1

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 1997.

Til stk. 2

For at give arbejdsmarkedets parter mulighed for at indrette sig på de nye regler ved at ændre aftaler om løn- og arbejdsforhold foreslås det endvidere, at Ligningsrådets nugældende regler for særlige erhvervsgrupper i Told- og Skattestyrelsens rejsecirkulære nr. 19 af 31. december 1995 samt ordninger efter statsskattelovens § 5 d skal kunne anvendes i 1997 og 1998 i stedet for de nye regler. Dette medfører, at ordninger efter statsskattelovens § 5 d, samt Ligningsrådets særregler i rejsecirkulærets punkt 5.1-5.5, som ellers skulle ophæves pr. 1. januar 1997, fortsat kan anvendes i denne periode i stedet for de nye regler.

Bilag

I. Maksimale skattefrie godtgørelser til fortæring ved rejse med overnatning i Danmark (et døgn)

Erhverv	Nuværende sats ¹	Valgfri overgangsregel for 1997 og 1998 ²	Lovforslaget med indstilling til Ligningsrådet ³
Ansatt i et ministerium	251,70 kr.	----	251,70 kr.
Salgsdirektør i en privat virksomhed ..	251,70 kr.	----	251,70 kr.
Bygningshåndværker	251,70 kr.	----	251,70 kr.
Fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd	251,70 kr.	----	251,70 kr.
Handelsrejsende	251,70 kr.	----	251,70 kr.
Flypersonale	251,70 kr.	251,70 kr.	251,70 kr.
Langturschauffør/eksportchauffør	150 kr.	150 kr.	200 kr.
Turistchauffør	44 kr.	44 kr.	75 kr.

- ¹) Den skattefrie godtgørelse dækker merudgifter vedr. fortæring med 251,70 kr. pr. døgn. De sidste 3 erhvervsgrupper er ved rejser med overnatning omfattet af særreglerne, som Ligningsrådet har ophævet fra 1. januar 1997. Særreglerne har hidtil givet mulighed for godtgørelser til langturschauffører med 150 kr. pr. rejsedag med uafbrudt rejsetid på mindst 20 timer, 44 kr til turistchauffører til dækning af småforholdigheder pr. døgn med overnatning og flypersonalet har hidtil haft mulighed for at anvende den almindelige sats ved rejse i Danmark med overnatning.
- ²) Efter den foreslåede overgangsregel kan erhvervsgrupper omfattet af særreglerne vælge fortsat at anvende disse regler i 1997 og 1998. Stiplet linie indikerer, at der ikke er tale om en overgangsordning.
- ³) Efter forslaget kan der alene opnås en godtgørelse for fortæring i de første 2 måneder på den samme arbejdsplads.

II. Maksimale skattefrie godtgørelser til fortæring ved rejse med overnatning i Tyskland (et døgn)

Erhverv	Nuværende sats ⁴	Valgfri overgangsregel for 1997 og 1998 ⁵	Lovforslaget med indstilling til Ligningsrådet ⁶
Ansæt i et ministerium	420 kr.	----	420 kr.
Salgsdirektør i en privat virksomhed ..	420 kr.	----	420 kr.
Bygningshåndværker	420 kr.	----	420 kr.
Fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd	420 kr.	----	420 kr.
Handelsrejsende	420 kr.	----	420 kr.
Flypersonale	496 kr.	496 kr.	420 kr.
Langturschauffør/eksportchauffør	150 kr.	150 kr.	250 kr.
Turistchauffør	80 kr.	80 kr.	150 kr.

- ⁴) Den skattefrie godtgørelse dækker merudgifter vedr. fortæring med 110 DM pr. døgn (420 kr.). De sidste 3 erhvervsgrupper er ved rejser med overnatning omfattet af særreglerne, som Ligningsrådet har ophævet fra 1. januar 1997. Særreglerne har hidtil givet mulighed for godtgørelser til langturschauffører/eksportchauffører med 150 kr. pr. rejsedag med uafbrudt rejsetid på mindst 20 timer, 80 kr. til turistchauffører til dækning af småforholdigheder pr. døgn med overnatning, flypersonalet har haft mulighed for at anvende Ligningsrådets 1988-satser for det pågældende land med tillæg af 30 pct. ved rejse i udlandet med overnatning, svarende til 130 DM pr. døgn (496 kr.) vedr. fortæring.
- ⁵) Efter den foreslåede overgangsregel kan erhvervsgrupper omfattet af særreglerne vælge fortsat at anvende disse regler i 1997 og 1998. Stiplet linie indikerer, at der ikke er tale om en overgangsordning.
- ⁶) Efter forslaget kan der alene opnås en godtgørelse for fortæring i de første 4 måneder på den samme arbejdsplads.

III. Maksimale skattefrie godtgørelser ved rejse uden overnatning i Danmark (varighed 8 timer)

Erhverv	Nuværende sats ⁷	Valgfri overgangsregel for 1997 og 1998 ⁸	Lovforslaget med indstilling til Ligningsrådet ⁹
Ansatt i et ministerium	----	----	----
Salgsdirektør i en privat virksomhed ..	84 kr.	----	----
Bygningshåndværker	84 kr.	----	----
Fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd	150 kr.	150 kr.	----
Handelsrejsende	50 kr.	50 kr.	----
Flypersonale	84 kr.	84 kr.	----
Langturschauffør/eksportchauffør	----	----	----
Turistchauffør	----	----	----

⁷) Den skattefrie godtgørelse dækker merudgifter vedr. fortæring med 1/24 del af døgnatsen, dvs. med 10,15 kr. pr. time. Skattefriheden efter Ligningsrådets satser er betinget af, at rejsen har en varighed af mindst 5 timer og strækker sig udover 8 km fra arbejdsstedet. Efter statens regler udbetales der normalt ikke godtgørelse for rejser uden overnatning. Særreglerne vedr. fagforbundenes funktionærer og tillidsmænd har givet mulighed for udbetaling af 75 kr. ved møder under 4 timer mindst 8 km fra arbejdsstedet, og med 150 kr. ved møder over 4 timer mindst 8 km fra arbejdsstedet. For handelsrejsende har der været mulighed for udbetaling af 50 kr. pr. rejsedag med mindst 100 km kørsel, når den pågældende har mindst 100 af disse rejsedage om året, og flypersonalet har haft mulighed for at anvende den almindelige sats ved rejse i Danmark. Stiplet linie indikerer, at der enten ikke udbetales godtgørelse, eller der ikke er fastsat særlige satser for en sådan.

⁸) Efter den foreslåede overgangsregel kan erhvervsgrupper omfattet af særreglerne vælge fortsat at anvende disse regler i 1997 og 1998. Stiplet linie indikerer, at der ikke er tale om en overgangsordning.

⁹) Stiplet linie indikerer, at der efter forslaget alene bliver mulighed for, at Ligningsrådet kan fastsætte satser for skattefrie godtgørelse for rejser med overnatning. Udgifter ved rejser uden overnatning kan alene godtgøres efter regning.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

I lov nr. 149 af 10. april 1922 om indkomst- og formueskat til staten (statsskatteloven), som ændret senest ved § 8 i lov nr. 427 af 14. juni 1995, foretages følgende ændring:

1. § 5, litra d, ophæves.

§ 5. Til indkomst henregnes ikke:

d. Dagpenge og Rejsegodtgørelse, begge Dele under Udførelse af offentlige Hverv der gør det nødvendigt for den pågældende at tage Ophold udenfor hans Hjemstedskommune;

e. ---

§ 2

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbeholdtgørelse nr. 869 af 15. november 1995, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 488 af 12. juni 1996, foretages følgende ændringer:

1. § 9, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Godtgørelse, der udbetales af arbejdsgiveren, for udgifter, som lønmodtageren påføres som følge af arbejdet, medregnes ved indkomstopgørelsen. Dette gælder dog ikke godtgørelse for befodringsudgifter omfattet af § 9 B eller for rejseudgifter eller andre merudgifter, der påføres lønmodtageren, fordi lønmodtageren på grund af afstanden mellem bopæl og et midlertidigt arbejdssted ikke har mulighed for at overnatte på sin sædvanlige bopæl, såfremt godtgørelsen ikke overstiger satser, der fastsættes af Ligningsrådet. Ved rejseudgifter forstås merudgifter, der påføres løn-

modtageren, fordi arbejdsgiveren midlertidigt udsender den pågældende til et andet arbejdssted end lønmodtagerens sædvanlige arbejdsplads, når dette medfører, at lønmodtageren ikke har mulighed for at overnatte på sin sædvanlige bopæl. Med hensyn til anvendelsen af Ligningsrådets standardsatser kan et arbejdssted højst anses for midlertidigt i de første 2 måneder, hvis arbejdsstedet er i Danmark, og de første 4 måneder, hvis det er i udlandet. Ligningsrådet kan fastsætte nærmere regler og særlige satser for forskellige erhvervsgrupper. Udbetaler arbejdsgiveren ikke hel eller delvis skattefri godtgørelse, kan fradrag for befodrning som nævnt i § 9 B foretages efter § 9 C. Godtgørelsen skal medregnes ved indkomstopgørelsen, hvis den fragår i en forud aftalt bruttoløn. Ligningsrådet kan ikke fastsætte godtgørelsessatser for udgifter til logi. Rejseudgifter eller andre merudgifter kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen, i det omfang de er godtgjort efter 2. pkt.«

§ 9. ---

Stk. 5. Godtgørelse, der udbetales af arbejdsgiveren, for udgifter, lønmodtageren påføres som følge af arbejdet, medregnes ved indkomstopgørelsen. Dette gælder dog ikke godtgørelse for befodringsudgifter omfattet af § 9 B eller for rejseudgifter, såfremt godtgørelsen ikke overstiger satser, der fastsættes af Ligningsrådet. Udbetaler arbejdsgiveren ikke hel eller delvis skattefri godtgørelse, kan fradrag for befodrning som nævnt i § 9 B foretages efter § 9 C. Godtgørelsen skal medregnes ved indkomstopgørelsen, hvis den fragår i en forud aftalt bruttoløn. Rejseudgifter kan ikke fradrages ved indkomstopgørelsen i det omfang, de er godtgjort efter 2. pkt.

Stk. 6. ---

Bilag til f. t. l. vedr. statsskatteloven m.v.

2. § 9, stk. 8 og 9, ophæves.
Stk. 10 bliver herefter stk. 8.

§ 9. ---

Stk. 8. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes ikke dagpenge og rejsegodtgørelser, der udbetales i forbindelse med udførelsen af offentligt hverv, der gør det nødvendigt for den skattepligtige at tage ophold uden for hjemstedskommunen, jf. statsskattelovens § 5, litra d. Statsskattelovens § 5, litra d, anvendes dog kun på udbetalinger fra staten, danske kommuner og De Europæiske Fællesskaber.

Stk. 9. Reglerne i stk. 8 anvendes tillige på dagpenge og rejsegodtgørelser, som Kommunerens Landsforening eller Amdsrådsforeningen i Danmark udbetaler til bestyrelsesmedlemmer for udførelse af deres hverv som bestyrelsesmedlemmer i disse foreninger. Disse dagpenge og rejsegodtgørelser kan dog ikke overstige beløb, som bestyrelsesmedlemmet har krav på for tilsvarende hverv som kommunalbestyrelsesmedlem eller amtdsrådsmedlem.

Stk. 10. ---

3. I § 9 B, stk. 1, litra a, indsættes efter »arbejdsdage«: »inden for de forudgående 24 måneder«.

§ 9 B. Følgende udgifter til befdring til og fra en arbejdsplads kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst:

- Befdring mellem sædvanlig bopæl og arbejdsplads i indtil 60 arbejdsdage,
- befdring mellem arbejdspladser og
- befdring inden for samme arbejdsplads.

Stk. 2. Når der er forløbet 60 på hinanden følgende arbejdsdage, siden den pågældende sidst har været på en arbejdsplads som nævnt i stk. 1, litra a, påbegyndes en ny 60-dagesperiode.

Stk. 3. Uanset § 9, stk. 1, sidste pkt., kan lønmodtagere fradrage befdringsudgifter som nævnt i stk. 1, hvis de i forbindelse med kundeopsøgende aktiviteter har befdring, der vedrører flere arbejdsgivere på én gang. Fradrag er betinget af, at samtlige befdringsgodtgørelser efter § 9, stk. 5, medregnes ved indkomstopgørelsen.

4. I § 33 A, stk. 2, ændres »§ 9, stk. 8, eller statsskattelovens § 5, litra d« til: »eller § 9, stk. 5«.

§ 33 A. Har en person, der er skattepligtig efter kildeskattelovens § 1, under ophold uden for riget i mindst 6 måneder uden andre afbrydelser af opholdet end nødvendigt arbejde her i riget i direkte forbindelse med udlandsopholdet, ferie eller lignende af en sammenlagt varighed på højst 42 dage, erhvervet lønindkomst ved personligt arbejde i tjenesteforhold, nedsættes den samlede indkomstskat med det beløb, der forholdsmæssigt falder på den udenlandske indkomst. Nedsættelsen omfatter ikke den del af lønindkomsten, der kan henføres til arbejde her i landet. Ved opgørelsen af den nævnte 6-månedersperiode anses ophold om bord på et dansk skib, der er registreret i Dansk Internationalt Skibsregister, jf. § 33 C, for at være ophold uden for riget.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for lønindkomst ved tjeneste uden for riget for den danske stat eller anden dansk offentlig myndighed, såfremt erhververen af den nævnte lønindkomst modtager ydelser efter § 7, litra r, § 9, stk. 8, eller statsskattelovens § 5, litra d.

Stk. 3. Har en dobbeltbeskatningsoverenskomst for en person, der ikke er udsendt af den danske stat eller en anden offentlig myndighed, tillagt Danmark beskatningsretten til indkomsten, nedsættes den samlede indkomstskat med halvdelen af det beløb, der forholdsmæssigt falder på den udenlandske indkomst. Tilsvarende gælder for personer udsendt til udførelse af systemeksport for den danske stat eller anden dansk offentlig myndighed.

§ 3

I skattekontrolloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 61 af 8. februar 1996, som ændret senest ved § 9 i lov nr. 399 af 22. maj 1996, foretages følgende ændring:

1. I § 7, stk. 1, nr. 1, udgår: »uden for området for statsskattelovens § 5 d«.

§ 7. Enhver, der i det foregående år i sin virksomhed har foretaget udbetaling eller godskrivning af de i nr. 1-3 nævnte beløb,

skal til brug ved skatteligningen og skatteberegningen hvert år uden opfordring give oplysning om beløbene til de statslige told- og skattemyndigheder. Oplysning skal gives om:

- 1) Løn, gratiale, provision og andet vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold, der efter kildeskattelovens § 43, stk. 1, er A-indkomst for modtageren. Endvidere skal oplysning gives om beløb, der uden for området af statsskattelovens § 5 d ydes til godtgørelse for udgifter, lønmodtageren påføres som følge af arbejdet, uanset om beløbet efter ligningslovens § 9, stk. 5, er skattefrit for modtageren.
- 2) Beløb, der efter skatteministerens bestemmelse i medfør af kildeskattelovens § 43, stk. 2, skal henregnes til A-indkomst for modtageren.
- 3) Beløb, som efter deres art er omfattet af nr. 1, når modtageren af beløbet ikke er skattepligtig her i landet, jf. kildeskattelovens §§ 1 og 2.

Stk. 2. Ved indberetning af beløb, der er nævnt i stk. 1, skal følgende oplyses:

- 1) størrelsen af den samlede udbetaling eller godskrivning,
- 2) størrelsen af den samlede indeholdte A-skat,
- 3) størrelsen af den samlede udbetaling eller godskrivning vedrørende den enkelte modtager,
- 4) størrelsen af den samlede indeholdte A-skat vedrørende den enkelte modtager,
- 5) modtagerens navn, adresse, CPR-nr. eller SE-nr. samt eventuelle andre oplysninger, der er nødvendige til identifikation af modtageren,
- 6) i hvilket omfang og i hvilke perioder modtageren har erhvervet lønindtægt om bord

på et dansk skib i udenrigsfart henholdsvis nærfart, jf. § 2 i lov om særlige fradrag til sømænd m.v.

§ 4

I lov om indskud på etableringskonto, jf. lovbekendtgørelse nr. 921 af 2. december 1993, som ændret senest ved § 1 i lov nr. 914 af 8. december 1993, foretages følgende ændring:

1. I § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres: »bestemmelserne i statsskattelovens § 5 d og« til: »bestemmelsen i«.

§ 3. Indskuddet for et indskudsår skal udgøre mindst 5.000 kr. og kan højst udgøre 25 pct. af indskyderens nettolønindtægt i indkomståret, dog kan der altid indskydes 50.000 kr. af nettolønindtægten. Til lønindtægten henregnes kontant løn med tillæg af den skattemæssige værdi af frit ophold og andre goder, som lønmodtageren har oppebåret i kraft af arbejdsforholdet, samt beløb, der af arbejdsgiveren er udbetalt som godtgørelse for udgifter, der påføres lønmodtageren som følge af arbejdet, herunder udgifter til rejse, ophold og fortæring under rejser bortset fra beløb, der omfattes af bestemmelserne i statsskattelovens § 5 d og ligningslovens § 9, stk. 5, 2. pkt. Ved beregningen af nettolønindtægten foretages fradrag efter ligningslovens §§ 9-9 D.

Stk. 2. Forskudsafskrivning på et kontraheret skib i medfør af bestemmelsen i § 14 i lov om skattemæssige afskrivninger m.v. formindsker det indskud, som den skattepligtige kan foretage for det pågældende indskudsår med forskudsafskrivningens beløb.

Skriftlig fremsættelse (29. november 1996)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Herved tillader jeg mig for det høje Ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af statsskatteloven, ligningsloven og andre skattelove. (Ændrede regler om skattefri rejsegodtgørelse og ligestilling mellem personer, der udfører offentligt hverv, og ansatte i private virksomheder samt ændring af 60-dages-reglen for befordringsgodtgørelse).

(Lovforslag nr. L 99).

Lovforslaget går ud på, at der fra 1. januar 1997 opnås samme regler for skattefri rejsegodtgørelse til personer, der udfører offentligt hverv, som for ansatte i private virksomheder.

Lovforslaget skal desuden give mulighed for en samlet politisk stillingtagen til de fremtidige rejsegodtgørelsesregler, bl.a. for så vidt angår de særlige erhvervsgrupper, som Ligningsrådet hidtil – men efter 1. januar 1997 ikke længere – har fastsat særlige godtgørelsessatser for. Det drejer sig bl.a. om langturschauffører.

Der foreslås desuden en udvidelse og præcisering af det hidtidige rejsebegreb, således at det klart kommer til at fremgå af ligningslovens tekst, i hvilke tilfælde Ligningsrådet har mulighed for at fastsætte standardgodtgørelsessatser og nærmere betingelser for udbetalingerne skattefrihed.

Skatteministeriet agter at indstille til Ligningsrådet, at de almindelige standardsatser skal gælde for alle bortset fra de særlige erhvervsgrupper, der har atypiske forhold eller i forvejen er kompenseret i kraft af andre ordninger. Disse grupper skal kun kunne anvende en standardsats, hvis der af Ligningsrådet fastsættes en særlig standardsats.

Sigtet med de ændrede regler er at skabe ensartethed såvel for offentligt ansatte i forhold til privat ansatte som for de respektive faggrupper med rejse indbyrdes.

Reglerne skal tilstræbe, at give arbejdsgiverne adgang til at yde de ansatte skattefri godtgørelse for de meromkostninger, der er knyttet til at være på rejse.

En ligestilling mellem de enkelte faggrupper forudsætter således, at der ved udmålingen af satserne for de skattefri godtgørelser tages hensyn til de forskelle, der afspejler sig i de enkelte faggruppers form for rejseaktivitet.

For at give arbejdsmarkedets parter mulighed for at indrette sig på de nye regler ved at ændre aftaler om løn- og ansættelsesforhold foreslås en overgangsregel, hvorefter de nuværende særregler for visse lønmodtagergrupper, samt de nuværende regler for offentligt ansatte kan anvendes i 1997 og 1998 i stedet for de nye regler. Det drejer sig f.eks. om de handelsrejsende, flypersonalet og fagforbundenes funktionærer.

Fra 1. januar 1997 foreslås, at adgangen til at opnå skattefri godtgørelse med standardtakster for rejser uden overnatning ophører, og at skattefri godtgørelse til logi med standardtakster ophører. Endvidere foreslås der en tidsmæssig begrænsning for, hvor længe der kan udbetales godtgørelse til et arbejde på samme sted. Der foreslås en tidsbegrænsning på 2 mdr., hvis arbejdsstedet er i Danmark, og 4 mdr., hvis arbejdsstedet er i udlandet. Disse forslag berører dog ikke mulighederne for, at lønmodtageren kan få refunderet sine faktiske merudgifter hos arbejdsgiveren eller tage fradrag for dokumenterede merudgifter.

Endelig foreslås en administrativ forenkling for både arbejdsgiveren og lønmodtageren i forbindelse med udbetaling af skattefri befordringsgodtgørelse. Det er muligt at udbetale skattefri befordringsgodtgørelse vedrørende befordring mellem sædvanlig bopæl og arbejdsplads i indtil 60 arbejdsdage, hvor de 60 dage kan fordele sig over mange år. Det foreslås fra 1. januar 1997 at ændre reglen, således at der kan udbetales skattefri godtgørelse, når

lønmodtageren inden for de sidste 24 måneder sammenlagt højst har været 60 arbejdsdage på den pågældende arbejdsplads.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg anbefale forslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.